

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 336. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515386265520/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- Matth. 26,39. – *en Mørkhedens Gestalt*: en skikkelse fra Djævelens rige. – *Journal*: fr. dagbog.
- 29 *Varmhed*: væmmelse. – *malicious*: ondskabsfuld. – *viller*: behager. – *gjør Ugedage*: udfører ugentligt arbejde (om hoveri). – *af sløkkelige Folk*: af finere familie.
- 30 *Condition*: ansættelse. – *Frygter ikke* (...) *tillige*: Matth. 10,28.
- 31 *Denne Slægt er traug som jeg selv*: om pietismen, der bredte sig i Danmark under Christian VI (1730-1746). – *Ja, Herre!* (...) *Førfængelighed*: Dav. Saltn. 39,12. – *kaldte*: udnævnte.
- 32 *Arlangendes* (...) *Evighed*: Dav. Saltn. 103,15-17. – *paa Marken*: i vildnisset, ødemarken. – *Vetret*: ærkenvinden. – *dets Sted* (...) *meere*: Det er forsvundet fra stedet. – (...) *indtil Evighed*: 1824-udg., men ikke de senere, afsluttes med: (*Fundet, gennemseet og udgivet af S.S. Blicher*), jf. n.t.s. 7 om tiden.

Røverstuen

Trykt første gang i No II (1827). Optrykt i SNI og GnN V. Om varianter udover den i noterne nævnte: se SS& X, 206f.

Steffet er hentet i lokale sagn og i barndomsoplevelser, således måske ligesom i *Eneste Bam* Charlotte v. Schinkels historie, se n.t.s. 222.

- 33 *højryggede Ager*: agre, som en særlig pløjning over lang tid har gjort højest på midten og skrånende ud mod begge sider. – *Cultur*: opdyrkning. – *Balker*: egl. skillevægge; her forhøjninger mellem to hjulspor. – *Væntinger*: boliger. – *Hæuse*: stakke af sæd, haln eller hø. – *Kaalgaarde*: køkkenhaver. – *Fælledskab*: landsbyernes jordfællesskab fra før udskiftningen 1781 (se ndf). Markerne lå da uindhegnede.
- 34 *parlet* (om krat): lavt og tæt. – *Bæveresp*: træarten bævreasp. – *den femte Ejer*: Før 1781 havde bønderne ofte langt til deres spredte jordlodder. Ved udskiftningen samlede disse mest muligt. – *Aunshjerg*: folkelig udtale af Aunshjerg, B.s grandonkels gård. – *fær*: kraftig.
- 35 *Centaurejer*: gr. fabeldyr, halvt menneske, halvt hest. – *Kunpen*: fyr, karl. – *alligevel*: jy. skont. – *Vippeme*: aksene. – *give* (...) *Fangst*: jagsprog; give det dræbende stød. – *Sadelknappen*: den opretstående forreste del af sadlen. – *Fjerdingsmil*: ¼ mil; 1 mil = ca. 7,5 km.
- 36 *Favne*: 1 f. = 225 cm. – *Delinquent(er)*: forbryder, der skal straffes; især om dødsdømte. – *bit et bitte Korn*: vent et øjeblik. – *løse*: bede. – *klæde Stjæle og Hjul*: Efter henrettelsen blev den dømtes lig lagt på et hjul, anbragt vandret på en pæl (stjelen). – *gaae med Skubkurren*: gøre strafarbejde (jorderarbejde ved fæstningsanlæg). *Skubkarre(n)*: trillebør.
- 37 *Tønder(et)*: letfængeligt stof, f.eks. trøsket træ, fyrsvamp eller klude; del af fyrstøj; det opbevarede i *Fyrstøden* (lille rund metaløse). – *Nu falder Gudsaar mig til*: nu er det min tur (til at skyde). – *Skurrehat*: paddehat.